

KEILA KOOL
ETTEVÕTLUSSUUND

**KEILA KOOL LÄBI AEGADE KAUAEGSE ÕPETAJA
JA TEISE LENNU VILISTLASE TIINA VEISALU SILMADE
LÄBI**

Ajalooline uurimistöö

Autor: Triinu Kaldas, 11.e klass

Juhendaja: Ahti Noor, Keila Kooli õpetaja

Keila 2017

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1 KOOLIMAJAEELSEST AJAST	6
2 KEILA KOOL LÄBI AEGADE (1867-2017).....	7
2.1 Keila Algkool	18
2.2 Keila I Keskkool	20
2.3 Keila Kool	23
3 TIINA VEISALUGA TEHTUD INTERVJUU METOODILINE KIRJELDUS	27
3.1 Uurimuse metoodika.....	27
3.2 Eesmärk	27
3.3 Valimi moodustamine ja kirjeldus.....	28
3.4 Andmete kogumine	28
3.5 Analüüsi kirjeldus	29
4 EMPIIRILISE OSA ANALÜÜS	30
4.1 Tiina Veisalu kui õpilane, vilistlane, õpetaja	30
4.2 Empiirilise andmestiku võrdlus teoreetiliste lähtekohtadega.....	32
KOKKUVÕTE	36
SUMMARY	37
KASUTATUD ALLIKAD.....	38
LISA 1. KEILA UUE KOOLIMAJA PÜHITSEMISE KAVA	41
LISA 2. DIREKTORID LÄBI AEGADE	43
LISA 3. KEILA ALGKOOLI 6-9. KLASSI LÕPUTUNNISTUS ÕPPEAASTAL 1939/40	45
LISA 4. SEITSMEKLASSILISE KOOLI LÕPUTUNNISTUS AASTAL 1946	46
LISA 5. SEITSMEKLASSILISE KOOLI LÕPUTUNNISTUS AASTAL 1954	47

LISA 6. TÄIENDUS TUNNISTUSEL „ÜLE VIIDUD JÄRGMISESSE KÜMNE AASTAKUSSE“ KANTUD TUNNISTUSELE KLASSIJUHATAJA AKSEL TELGMAA POOLT KLASSIKOKKUTULEKUL 1969. AASTAL.....	48
LISA 7. ÕPILASTE ARV LÄBI AASTATE	49
LISA 8. KEILA KOOLID LÄBI AJA	50

SISSEJUHATUS

Autor valis uurimistöö teemaks Keila Kooli ajalugu ja pealkirjastas selle järgnevalt: „Keila Kool läbi aegade kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisalu silmade läbi“. Teema valiti, sest käesoleval aastal (2017) möödub Keila haridusloo algusest 326 aastat ja ka sellepärast, et see teema pakub autorile huvi.

Keila hariduslool on olnud nii tõuse kui ka mõõnu. Näitena võib välja tuua kolm võimuvahetust, tööjõu puudus, materjalide puudus, ruumi puudus, uute koolimajade ehitamine ja nii edasi.

Töö koostamisel püstitas autor kolm eesmärki:

- Teada saada rohkem oma kooli ajaloost.
- Koondada kokku juba kirja pandud ja kirja panemata Keila hariduslugu algusest tänapäevani.
- Jäädvustada kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase mälestused.

Ajalooline uurimustöö koosneb kahest osast - teoreetilisest ja empiirilisest.

Esimeses peatükis käsitleb autor aega, mis on enne seda, kui Keila Kool sai omale koolimaja ehk ajavahemikku, mis jääb 1690 ja 1867 aasta vahele.

Teises peatükis keskendub autor Keila Algkooli, Keila I Keskkooli ja Keila Kooli ajaloole. Selles peatükis käsitletakse aega, mis jääb ajavahemikku 1867 ja 2017. Alguses saab lugeja lugeda Keila kooliloost üldisemalt. Alapeatükkides keskendub autor sellele, et lugeja saaks hea ülevaate, kuidas on Keila Algkool, Keila I Keskkool ja Keila Kool välja kujunenud ja mis on nende aastate jooksul juhtunud.

Teoreetilise osana intervjueris autor kauaaegset õpetajat ja teise lennu vilistlast Tiina Veisalu. Läbiviidud intervjuu oli poolstruktureeritud kvalitatiivne süvaintervjuu ja seda viidi läbi kaks korda. Oma töös toob autor lugejateni Tiina Veisalu kõnekamad mälestused tema kooliajast, teise lennu vilistlase ajast ja sellest, kuidas ta õpetaja on.

Kolmandas peatükis räägitakse lühidalt empiirilisest osast – metoodikast, eesmärkidest, valimi moodustamisest ja andmete kogumisest.

Neljandas peatükis saab lugeja ülevaate Tiina Veisalu kõnekamatest mälestustest. Veisalu mälestustest saab lugeda kahest erinevast analüüsist. Esimeses analüüsis Tiina Veisalu mälestused kooliminekest kuni tänaseni. Teises analüüsis võrdles autor empiirilist andmestikku teoreetiliste lähtekohtadega.

Töö koostamisel kasutas autor teiste õpilaste koostatud gümnaasiumi lõputöid, mis on pärit Keila Kooli muuseumi arhiivist. Samuti kasutas ta veel Harjumaa raamatukogu raamatuid, internetiallikaid, Keila Algkooli kroonikaid ja kooli arhiivi materjale.

Kõige rohkem kasutas autor järgnevaid allikaid: Kala, Kukner „Keila kooliloost: kogumik pühendatud Keila kooli 130. aastapäevale“; Kondor, Kondor „Keila Kool aastatel 1940-1950.“ ja erinevaid artikleid Keila Lehtedest.

1 KOOLIMAJAEELSEST AJAST

Rootsi ajal pidid inimesed kirikuseaduse järgi oskama lugeda ja tundma katekismust. Uusi köstri kanditaate otsiti talupoegade seast. Selleks pidi talupoeg oskama laulda, lugeda ja seda ka teistele õpetama. Loodi köstrikoolid, hiljem lisandus ka leerikool, mis oli mõeldud 16-17 aastastele lastele. Rootsi kuninga käsul pidid mõisnikud 1690. aastatel hakkama asutama akendega koole. Ehitus ei sujunud siiski nii, nagu loodeti. Kord polnud kösterõpetajale palka maksta ja teinekord polnud mõisnikel piisavalt ehitusmaterjale, et kooliruumi ehitada. (Lahesalu, 1973)

Keila kirikuõpetaja Anton Heidrich seadis 17. sajandil sisse korrapärase leeriõpetuse ja koostas selleks vaimuliku sisuga õpperaamatu (Kukner, 2004). 1691. aastal hakkas Keila koolmeister Elias Packel õpetama kirjatarkust, kirikulaule ja katekismust. Koolituba hakati ehitama Keila kirikumõisa õuele 1693. aastal. Kuna palke polnud piisavalt tehti korda hoopis lagunenu kirikumõis. (Lahesalu, 1973)

Pastor Johann Midendorff märkis 1724. aastal ära, et kogu kihelkonna peale leidub vaevalt talu, kus vähemalt üks inimene lugeda oskaks. Peale seda, kui Elias Packel 1726. aastal suri, oskas kihelkonnas juba 478 inimest lugeda. (Amor, s.a.)

Sada aastat ei räägitud koolist midagi. 1819. aastal kutsuti Keila kirikuõpetaja Otto Reinhold von Holtz Eestimaa kubermangu komisjoni, kus arutati rahvakoolide korraldamist. 1820. aastal kutsus Otto Reinhold von Holtz Keila kihelkonda kaks rändavat lugemise õpetajat. Iga lugemise õpetaja sai aastas 6 tündrit (1 tünder = 120-140 liitrit) rukkist palka. Sügisel ja kevadel sõitsid õpetajad vallast valda ning kontrollisid laste lugemisoskust. Rändkoolmeistrid tegutsesid Keilas kuni 1884. aastani, pärast seda hakkasid tekkima koolid. (Lahesalu, 1973)

Kogu Eestis kehtestati koolikohustus 1870.-1880. aastatel. (Kala, Kukner 1997)

2 KEILA KOOL LÄBI AEGADE (1867-2017)

1867. aastal loodi esimene Keila vallakool (LISA 8), selle loojaks oli Kustas Ampel. Ta hakkas kooli pidama Valkse külas Väljaotsal. Õpetajaks oli Kustas Ampel, kes oli iseõppija – ta oskas natuke rohkem kui pühapäeva lugemise õpetajad. 1871. aastal käis Keila koolis seitse poissi ja üks tüdruk. 1872. aastal käidi koolis kaks korda nädalas, samal aastal muudeti korda ja lapsed pidid hakkama kolm korda nädalas koolis käima. 1873.-1878. aastani oli Keila Kool kaheklassiline, 1879. aastal jälle üheklassiline. (Kala, Kuker 1997)

Kuna kool kolis Väljaotsalt Kruusiaugule siis 1886. aastal õppetööd ei toimunud (LISA 8). 1887. aastal sai õpetajaks Kustas Väljamäe, kes oli lõpetanud Läänemaal Kuuda seminari. Koolis oli teisigi õpetajaid: Kustas Laurentius, Heinrich Maksimus ja Alla Neumann. Koolil puudusid õppevahendid ja õppetööks sobilikud ruumid. 1919. aastal pandi kool kinni. (Kala, Kukner 1997)

Keila kirikuõpetaja Jakob Kukk ja lapsevanemad löid 1907. aastal Keila Rahvahariduse Seltsi, mis alustas tööd 1. oktoobril 1907. aastal Haapsalu mnt nr 8 (Foto 1) kivihoones. Kooli juhatajaks valiti Henrik Treufeld, õpetajateks said Villem Tuulik ning Amalie Krims. Koolis oli kaks klassi ja ettevalmistusklass. Kooli sissetulek saadi õppemaksudest ja Keila elanike toetustest. Pooleli oleva koolimaja ehitus jäigi poolikuks, sest Riia õppekonna kuraator leidis, et haridusseltsi kool on kahjulik ning see mõjub ümbruskonna koolidele halvasti. 23. mail 1911. aastal kool suleti. Pooleli olevast koolimajast ehitati hiljem elumaja. (Kala, Kukner, 1997; Lahesalu, 1973)

Foto 1. Keila Rahvaharidusseltsi Kool Haapsalu mnt nr 8 (Kalle, Mägi; 1991)

Kolmeklassiline venekeelne kool „Keilaskoje pravitelstvennoje utšilištše“ alustas tööd 1912. aastal. Semjon Pekarski valiti kooli juhatajaks ja õpetajateks said Aleksander Kutser ning Liidia Lessmann. Esimese maailmasõja puhkedes Pekarski mobiliseeriti. Kool (Foto 2**Error! Reference source not found.**) ei saanud korralikult töötada, kuna ruumid olid sõjaväe kasutuses ja puudusid õpetajad. Läbi häda saadi siiski 4 aastat kooli pidada, 1. august 1914-1. jaanuar 1915 õppetöö ei toimunud. 1915. aastal töötas kool vallamajas, õpilasi oli kokku 38 (LISA 7), lisaks sellele tuli tagasi ka õpetaja Aleksander Kutser. (Kala, Kukner, 1997; Lahesalu, 1973; Kukner, 2004)

Foto 2. Keila koolimaja jaama tänaval (Kondor; Kondor; 1997)

Õppeaastal 1918/19 avati 6. klass. Kooli juhatajaks valiti Hans Laagus ja õpetajaks Anna Neudorf. (Kala, Kukner, 1997) Koolis õppis 96 õpilast (LISA 7). 1919.-1921. aastani kandis Keila Kool Keila Kõrgema Rahvakooli nimetust. Pärast seda 1921. aastal nimetati kool Keila 6-klassiliseks algkooliks. (Kalle, Mägi, 1991)

Keila algkool ühendati Kumna ja Valingu (LISA 8) vallakoolidega 1. jaanuarist 1922. Tuula kooli klassid muutusid Keila algkooli paralleelklassideks 1929/30 õppeaastal, kuigi Tuula klassid töötasid oma endises asukohas edasi. (Kala, Kukner, 1997)

13. augustil 1920. aastal saatis Keila vallavalitsus Harju Maakonna Riigimaade ülemale järgmise kirja: „*Keilas asub Kõrgem Algkool, kus lähemas tulevikus vähemalt 300 last õpib ja õppejõude 6. See kool asub üürimajas, mis kooli tarvis sugugi kõlbulik ei ole. Sellepärast võtab vald kõik jõu kokku, et tuleval aastal uue ehitamisega peale hakata, sest vastasel korral jäävad lapsed harimata, kuna neid üüriruumisid enam edaspidi valla käes ei peeta. Selle kooli alla on aga üht suuremat maatükki vaja ja niisugust, mille hulka käiksid ka kooliõpetajate maatükid*“. (Kalle, Mägi, 1991, 2) See kiri jäi paraku rahuldamata.

Keila koolil puudus koolihoone, seetõttu üüris vald õppetööks ruume. 10. juunil 1921. aastal arutas vallakogu Keilasse koolimaja ehitamist. Protokollis on märgitud, et kui hakata ehitama uut koolimaja tuleb luua „Keila algkooli hoone ehitamise kapital“, kuhu kantakse iga-aastaselt koolimaja ehitamiseks suurem summa raha, samuti tuleb kehtestada isikumaks. Meesterahva pealt 50 marka ja naisterahva pealt 75 marka. Klooga riigimetsalt taodeldi

koolimaja ehitamiseks puitmaterjali ja riigi/maakonna valitsuse käest laenu, 1 000 000 marka. Laenu taotlus lükati tagasi, kuid soovitud puitmaterjali sai kool kätte. (Kalle, Mägi, 1991; Kala, Kukner, 1997)

28. märtsil 1924. aastal kooli pedagoogilisel nõukogu koosolekul kirjeldati koolimaja (Foto 3) ruumide olukorda järgmiselt: „Kooliruumid ei vasta praegusele õpilaste arvule. Praegu on koolis ligikaudu 200 last. 5. ja 6. klassi ruumi on mahutatud 27 last, kus põranda pinda on 23 m². Tesies klassis asub 57 last, põranda pindala 42,14 m². Ühte pinki on mahutatud kahe lapse asemel neli last. 4. klassis on 40 last, põranda pind 33 m². Puudub ruum internaadi jaoks, samuti võimlemis ja laulmise ruum. Pöörduti Keila vallanõukogu poole, et taotleda koolimajale teise korruse ehitamist. Nad tunnistasid hädatarvilikuks ja otstarbekohaseks kiires korras koolimajale teise korruse ehitus. Selleks nõuti 1500000 marka laenu ja ka seda, et maakonnannõukogu laenu vastutuse enda peale võtaksid.“ (Kalle, Mägi, 1991, 3)

Foto 3. Keila 6-klassiline Algkool 1924. aastal. (Kalle; Mägi; 1991)

1924/25 avati Keila algkooli 3. klassis paralleelklass. Keila lapsed õppisid pärast lõunat ja kaugemal elavad lapsed käisid hommikupoolikul koolis. (Kala, Kukner, 1997)

Kui Keila 1925. aastal alevi õigused sai, kuulus kool endiselt Keila vallale. Keila alev maksis vallale osa kooli kuludest proportsionaalselt alevi laste arvule. (Kala, Kukner, 1997)

Üks-kaks korda aastas toimus osalustasuga koolipidu. Saadud tulust osteti uusi õppevahendeid ja raamatuid. Õpilased käisid igal kevadel ekskursioonidel. 1924. aastast hakkas kool kord nädalas õpilastele filme näitama, selleks laenutati Tallinnast filmiaparaat. 1925. aastal osteti laulmise tundide läbiviimiseks harmoonium. (Kala, Kukner, 1997)

27. veebruaril 1926. aastal saatis Keila kooli hoolekogu Keila valla nõukogule järgneva kirja: „*Koolimaja tuleb ümber ehitada (mõeldud on Jaama t. 7 hoonet), vastasel korral ei või ükski lapsevanem julge olla, et tema lapsest terve riigi kodanik kasvatatud võib saada. Iga lapsevanem kui ka kõrvalt vaataja võib järgnevast pildist järeldusi teha, mida praegune Keila koolimaja pakub: kooliruumid on kitsad ja pimedad, puudub tarviline osa õhku ja vabaõhu ruum ning öö korteriks ruumid ja köök. Kooli tundide vaheaeg on lapsed sunnitud igasuguse ilmamõju all hoovi peal liikuma, et võimaldada klassidesse värsket õhku lasta. Puudub laste riietehoiu ruum ja pealisriided hoitakse märjas ja külmas eeskojas. Puudub täiesti võimalus võimelda ruumi puudusel ja võimlemine sünnib ainult hoovi peal lumes või mudas kui ilm seda lubab. Koolimaja ümber ehitust ja praegusi puudusi ei saa kuidagi eitada ega varjata ja tuleks ümberehitamiseks kiires korras vastavad abinõud tarvitusele võtta.*“ Maja ümberehitamist siiski ei toimunud. (Kalle, Mägi, 1991, 4)

Tütarlastele, kes olid lõpetanud 6 klassi, avati 1927/28 õppeaastal täiendusklass. Täiendusklassis õppis kokku 19 õpilast. (Kalle, Mägi, 1991)

Kohustuslik 6-klassiline haridus kehtestati Keilas 1928. aastal. (Amor, s.a.)

24. veebruaril 1928. aastal, Eesti Vabariigi 10. aastapäeval otsustati Eesti Vabadussõjas langenute mälestuseks ehitada Keilasse uus koolimaja, seda J. Berg-Grünfeldti algatusel. Ehituse eelkrediidiks määrati 60 000 krooni, lisaks sellele andis Vabariigi Valitsus koolile 10 000 krooni laenu. Koolimaja maksumuseks määrati 95 000 krooni. Puuduva summa 25 000 krooni pidid tasuma alev ja vald. Ehitusprojekti ning eelarved koostasid arhitektid Tõnis Mihkelson ja Augustus Tauk (Lahesalu 1973), ehituse läbiviijaks sai arhitekt Madis Kolk. (Kala, Kukner, 1997)

Keila Algkooli pidulik nurgakivi panek (Foto 4) toimus 8. septembril 1929. aastal. Hoone esiküljele kahele poole peaust kinnitati marmortahvlid. Vasakpoolsele tahvlile oli kirja pandud koolimaja valmimise aeg, parempoolsele oli kirjutatud tekst: „Austavaks mälestuseks Eesti Vabadussõjas langenuile ehitasid selle koolimaja Keila alev ja Keila vald“. (Kala, Kukner, 1997; Lahesalu, 1973)

Foto 4. Keila Algkooli maja nurgakivi panemine (Mägi; Kalle; 1990)

Uues koolimajas (Foto 5**Error! Reference source not found.**) algas töö 1930. aasta (LISA 1 – koolimaja pühitsemise kava) sügisel. Koolis õppis 200 õpilast (LISA 7) ja täiendklassis 23 tütarlast. Tüdrukutele õpetati kokandust, õmblemist ja telgedel kudumist. Ka poistele avati täiendusklassid. Neile õpetati meeste vajalikke oskusi ja puutööd. Kooli direktor oli siiani Konrad Brehm (LISA 2). (Lahesalu, 1973)

Foto 5. Uus koolimaja (Mägi; Kalle; 1990)

Koolis õpetati (LISA 3,4) eesti keelt, matemaatikat, kodulugu, looduslugu, maateadust, ajalugu, saksa keelt, usuõpetust, laulmist, võimlemist, joonestamist ja käsitööd. 1932/33 õppeaastal määrati igale klassile klassijuhataja. 1939/40 õppeaasta oli Eesti iseseisvusaja viimane. Koolil olid välja kujunenud omad kindlad traditsioonid, tihedad sidemed lastevanemate ja Keila linna üldsusega (Kala, Kukner, 1997)

Õppetöö algas oktoobri alguses, Keila kooli peeti võrdseks maakooliga. Esimese klassi õpilased tulid kooli kaks nädalat varem, et harjuda distsipliini ja kooliga. Täienduskool toodi juurde Kehrast 1937. aastal. See oli põllutöökool, mis oli mõeldud poistele. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Kooli vilistlane Heino Virroja meenutab: „*Koolikoti oli ema õmmelnud õe vanast mantlist, Riided seljas olid kodukootud.*“. Esimesse klassi minnes kingiti talle kooli poolt sulepea, mida ta kasutas kooli lõpuni. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Koolis oli kohustuslik kanda kollase paelaga tumesinist vormimütsi, mille külge kinnitati plekist romb, millel olid tähed „K A“. Tüdrukud võisid kanda ka musta villast põlle. Täiendusklass pidi kandma siniseid kitleid. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Õppeaastal 1939/40. algas koolikohustus 8-aastaselt ja see kestis seni, kuni õpilane lõpetas kooli või sai 15-aastaseks. Koolis õpetati (LISA 3,4) eesti keelt, matemaatikat, võimlemist, joonistamist, käsitööd, saksa keelt, laulmist, kodulugu, maateadust, ajalugu ja usuõpetust. Viimased kaks olid väga tähtsal kohal, aga vabatahtlik. Hommikupalvus peeti igal esmaspäeval esimese tunni ajal. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Kuna haridus oli inimese elus tähtsal kohal, oli kooli hindamissüsteem range ja paljud õpilased jäid klassikursust kordama. Õpetajad ei teinud järeldamistunde, sest nad ei pidanud vastutama õppeedukuse eest. Selle tulemusena jäi 1940. aastal 203 õpilasest (LISA 7) 43 õpilast kordama. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Koolis korraldati koosviibimisi ja müüdi vahetundides pabereid, vihikuid ja käsitöölaaste. Selle eest olid vastutavad kooli koopeatiiv. Hinnad olid veidi madalamad kui kauplustes. Õpilased said kaks korda nädalas raamatukogust laenutada eestikeelset noorsookirjandust. Raamatukoguhoidja tööd tegid sageli õpilased, sest töö oli tasustamata. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Õpilased, kes olid vaesed said kooli hoolekogult toetuseks riideid ja toitu. Hoolekogu rahalisteks allikateks olid loteriid ja koolipeod. Sissetulekut kasutati ka õppevahendite ostmiseks, raamatukogu suurendamiseks ning ekskursioonide korraldamiseks. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Vahetult pärast kooliaasta lõppu, juunikuus, mürisesid läbi Keila Paldiski poole võõrad sõjamasinad. Et rajada sinna mereväebaas. Südasuve paiku tugevnes võõraste vägede sissetung. (Kondor, Kondor, 1996 - 1997)

Õppetöö algas sügisel esimeste klasside jaoks 16. septembril ja teistes klassides 25. septembril. Seda õppeaastat nimetatakse kooli kroonikas Nõukogude kooli esimeseks aastaks. (Kondor, Kondor, 1996 - 1997)

1940. aastal kehtestati Eestis Nõukogude võim ja selle käigus muudeti Keila Algkool Mittetäielikuks keskkooliks. Algkool jäi neljaklassiliseks ja 5.-6. klass moodustasid Mittetäieliku keskkooli. Õppekavasse lisati vene ja saksa keel. Usuõpetus jäeti õppekavast välja. (Kala, Kukner, 1997)

Emakeele õpikute asemel kasutati jutustusi, mis rääkisid rahva elust ja revolutsioonilistest võitlustest kõrvuti muistendite, rahvalaulude, reisikirjelduste ja „Kalevpoja“ lugudega. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Esmaspäeva hommikused palvused asendati kultuurihommikutega. Seal loeti ette referaate ning peeti ettekandeid okupatsioonivõimule sobivatest teemadest. Kuna Punaarmee hõivas Paldiski linnas enamuste elanike kodud, pidid paljud perekonnad Keilasse kolima. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Kooli kroonikas on juttu, kuidas koolist saab haigla. Räägitakse ka mobilisatsioonist, kindlustustöödest, kuidas saksa lennukid üle Keila lendavad ja nii edasi. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Saksamaa ja Nõukogude Liidu vahel algas sõda 1941. aastal. Kool jätkas tööd 6-klassilise algkoolina (LISA 8). Õppekavasse toodi uuesti sisse usuõpetus, vene keel aga jäeti õppeplaanist välja. Ajaloos pöörati suurt tähelepanu pärisorjuse temaatikale, Eesti Vabadussõjale, Versailles' rahu probleemidele ja nii edasi. Sooviti tutvustada ülevaateid Eesti ja Saksa suurmeeste elust, meie kodumaa ajaloost, Vabadussõjast, Saksa rahvast, kunstist, usust ning memuaare ja reisikirjeldusi Saksamaast. Õppeaasta koosnes taas kahest poolaastast. Kuna oli sõjaaeg, jäi

puudu materiaalsest/varustatusest – suuri raskusi oli õpikute leidmisega. Veelgi raskem oli küttega, mille tõttu pidid lapsed tihtipeale külmades ruumides töötama. (Kala, Kukner, 1997; Kondor, Kondor, 1996-1997)

Sakslased püüdsid eestlastele teatud määral ennast ideoloogiliselt peale suruda, kuid siiski säilis eestlastel oma temaatika. 1943. aastal võttis sõjavägi koolihoone enda kasutusse. Keila Algkool hakkas tegutsema aadressil Jaama tänav 7 (endine polikliiniku hoone) (Foto 6). Koolitööd alustati jälle kahes vahetuses. Vanemad õpilased käisid koolis hommikul ja nooremad õhtupoole. Virve Hallaste meenutab, et ühes riidenagis rippus üheksa mantlit, aga midagi ei varastatud. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Foto 6. Jaama tänava koolimaja (Kalle; Mägi; 1991)

Kuna käis sõda, ei toimunud ühtki klassivälist tegevust. Õpetaja Rosin, Kiive ja täiendusklassi tüdrukud võtsid aktiivselt osa Eesti Rahva Ühisabi tegevusest kududes ja õmmeldes erinevaid asju. See organisatsioon organiseeris abi eestlastele, kes rindel olid. (Kala, Kukner, 1997)

Märkimisväärne oli kõige selle juures see, et Saksa ja Eesti lipp seisis kõrvuti. Samuti tähistati Eesti Vabariigi aastapäeva, sellel puhul käidi ka kirikus laulmas. Endine õpilane Velda Laurendi meenutab, et 24. veebruaril 1943. aastal viis koolijuhataja Konrad August Brehm (Preem) vanemate klasside õpilased koolimaja ette, et laulda kõik koos vaikselt Eesti hümn 3. salmi. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Viimase saksa okupatsiooni aastal lõppes koolitöö juba 9. märtsil, sest Tallinnas toimus pommitamine ja seoses sellega hakkas Keila poole voorima suur hulk inimesi, kes paigutati

Keila koolimajja. 1944. aastal taasokupeeriti Keila vene võimude poolt. 7. oktoobril pidid kõik Keila kooli õpetajad täitma ära ankeedi, milles uuriti, kas nad on töötanud Saksa ajal nõukogude võimu vastu ning kas nad on olnud Omakaitstes või Eesti Rahva Ühisabis. (Kala, Kukner 1997; Kondor, Kondor, 1996-1997)

1944. aastal määrati kooli direktoriks Aleksander Rebassov (LISA 2). Edasi töötas ka internaat. Taastati koolikohustus, mis algas 7-aastaselt ja kestis 16. eluaastani. Jällegi kaotati ära usuõpetus ja asemele tuli vene keel, millele eraldati suur hulk tunde. Ajaloos seati esikohale orjade ja rahvaste ülestõusud, eriti rõhutati nende ebaõnnestumise põhjuseid. Lähtuti eesti ja vene rahva sajandipikkusest sõprusest, ühistest võitlustest sakslastega, Nõukogude Liidu rahvaste vankumatust sõprusest ja nii edasi. Kirjanduse tundides ei tohtinud käsitleda järgmisi autoreid ja nende teoseid: Marie Under, Artur Adson, Henrik Visnapuu, August Gailiti, Karl August Hindrey ja August Mälk. Samuti ei tohtinud nende raamatuid hoida raamatukogus. (Kala, Kukner 1997; Kondor, Kondor, 1996-1997)

Õppeaastast 1945/46 hakati kasutama hinnetevihikuid ja tunniplaani lisandus ka koorilaulutund, mis toimus üks kord nädalas. Õpetajad pidid pöörama tähelepanu õpilaste käitumisele ja distsipliinile. Eestlastest õpilased näitasid võõra võimu esindajate suhtes vaenulikku suhtumist üles. Näiteks alandati ühe õpilase käitumishinnet „rahuldavale“, kuna ta oli punaarmeevastase rääkides kasutanud sobimatuid väljendeid. Käitumishinnet võidi alandada ka sellisel juhul, kui õpilane liikus ringi ilma saatjata. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Alates 1945. aastast hakati neid õpilasi, kellel oli kõikides põhiainetes (käitumishinne ka) aasta lõpuks „viis“, autasustama kiituskirjaga. (Kala, Kukner, 1997)

Nõukogulike tähtpäevade tähistamine oli kõigil kohustuslik, tähtis oli ka isetegevuskavade õppimine ja õpilaste esinemine nendel üritustel. (Kala, Kukner, 1997)

Õppeaastal 1946/47 töötas kool kahes vahetuses – eesti kool hommikul ja vene kool õhtul. Vene Mittetäieliku Keskkooli ja eesti õppekeele koolid ühendati 1951. aastal. See tekitas uusi raskusi distsipliiniga: õhtupoelses vahetuses käivad õpilased tulid liiga vara kooli, rikkusid kooliruumi, teiste õpilaste rõivaid ja mööblit. Eestlaste ja venelaste arusaamad ja põhimõtted olid erinevad, seetõttu tekkis pidevalt sõnelusi. (Kala, Kukner, 1997)

Üleliidulises majanduses oli põhiline rõhk viisaastakuplaani täitmisel sotsialismi ülesehitusel, seetõttu pidid õpetajad ka õpilastele vastavaid materjale tutvustama. 1947. aastal

arreteeriti ja saadeti Siberisse direktor Aleksander Rebassov (LISA 2), kuna ta hoidis käes sinimustvalget lippu. (Kukner, 2004; Kondor, Kondor, 1996-1997)

1944-50. aastal töötasid koolis muusika-, kirjandus-, näite- ja rahvatantsuring. Suursündmuseks oli kooli osavõtt 12. üldlaulupeost 65-liikmelise lastekooriga õpetaja Hugo Venda juhendamisel. Sporditegevuses olid tähtsal kohal suusatamine, kergejõustik, male, lauatenis ning laskesport. 1948. aastal võtsid Keila kooli õpilased osa ENSV koolinoorte maakondadevahelises võistlusest, kus nad saavutasid esikoha. (Kala, Kukner, 1997)

1949. aastal, kui eestlasi hakati Siberisse küüditama, mõjus see kõigile rängalt. Tolleaegne õpilane Kadri Luige meenutab: *„Kui vagunid küüditavatega olid minu kodu lähedal, siis küüditavad käisid valvurite saatel seal läheduses olevas väljakäigus. Sinna jätsid nad kirjad, mis olid kirjutatud oma perekondadele ja sõpradele. Mina, minu vanemad ja lähedal elavad inimesed käisime sealt neid kirju toomas ning saatsime aadresside järgi laiali.“* (Kondor, Kondor, 1996-1997, 23)

Küüditamisest ei pääsenud mööda ka Keila kool. Koolist saadeti Siberi poole teele kolm õpilast: Jaan Lilinberg (3. klassi õpilane), Margot Taimre (6. klassi õpilane) ja Tiit Milt (7. klassi õpilane). Klassides ja saalis pidid rippuma Lenini ja Stalini pildid. Mida aasta edasi, seda rohkem rakendati õpilasi ja ka õpetajaid sotsialistliku ühiskonna ülesehitamiseks. Nõukogude koolis lõppes kooliaasta eksamitega, mis muutus õpilastele uueks kohustuseks, sest Eesti Vabariigi ja Saksa võimu ajal puudusid üleminekueksamid. (Kondor, Kondor, 1996-1997)

Kool pöördus Keila Linna täitevkomitee poole, et nood kõrvaldaksid sõjaväe poolt mahajäänud mürsud, miinid ja teised muud lõhkevad esemed. Alates 1958. aastast hakati koguma vanavara, mis sai koolimuuseumi rajamise alustuseks. Muuseumi rajas Linda Adave. (Kala, Kukner, 1997; Kooli arhiivi materjal)

Pärast Nõukogude okupatsiooni vajas kool uusi laudu, toole, pinke ja õpikuid – õppetöö oli seetõttu häiritud. Kooli kütteprobleemi lahendamiseks organiseeriti lastevanemate pühapäevikuid. Kooliruumide remontimisel panid käe külge nii õpetajad kui ka lapsevanemad. Tekstiilikäitis „Keila Kommunaar“ ja kolhoos „Töötus“ varustasid kooli juurviljade ning teiste toiduainetega. Mõnikord tuli sooja toidu andmine katkestada, kuna kolhoos ei täitnud kokkuleppeid, seetõttu jäid lapsed vahel ilma sooja söögita. (Kala, Kukner, 1997)

2.1 Keila Algkool

1954 – 1978. aastani kuulus algkool Keila I Keskkooli koosseisu. 1978. aastal Keila Algkool (LISA 8) eraldus Keila I Keskkoolist ning asus tööle iseseisva koolina. Koolide eraldumine toimus seetõttu, et Põhja tänavale valmis 1975. aastal uus Keila I Keskkooli hoone. 1978. aastal õppis Keila I Keskkoolis üle 800 õpilase (LISA 7) ning algkoolis 467 õpilast. Keila Algkool oli Eesti suurim algkool, mis töötas kahes vahetuses ja jagas keldrikorrusel asuvat sööklad Vene Gümnaasiumiga. (Kala, Kukner, 1997)

Kooli direktor Helgi Ansip pööras palju tähelepanu koduloole ja looduse tundmaõppimisele. Õppeaastal 1980/81 mindi üle 5 päevalistele töönalale. Vene keelt hakati õpetama alates esimesest klassist. (Kala, Kukner, 1997)

1984. aastal algas koolireform, mis püstitas nõuded kaasaegsele õppetunnile ja õppekasvatustöö tulemustikule. Päevakorras oli ka kodutööde mahu vähendamine. Õppeaastal 1985/86 ilmus uus käitumise hindamisjuhend ja ka uued õpilasreeglid. (Kala, Kukner, 1997)

Aastatel 1986/87 toodi kooli sisse ühiskasulikud töötunnid. Õpilased pidid korrastama kooliümbrust ja liuvälja. Nad pidid korjama Tallinna loomaiale tammetõrusid/kastaneid. Parimad töötajad said kohtuda loomaaia direktori Mati Kaaluga. (Kala, Kukner, 1997)

1988. aastal mindi koolis üle trimestritele ja algkoolis hakkas tund kestma 40 minutit. Samal aastal tehti tihedalt koostööd Rahvarinde Keila tugigrupiga, kellel tekkis mõte ehitada uus koolihoone. 1989. aastal koostati Balti riikide haridusplatvorm, kus rõhutati et perekonnad on hariduse omandamisel tähtis osa ja et puudega lapsed peavad õppima tavalises koolis. (Kala, Kukner, 1997)

Alates 1992/93. õppeaastast, kui Eesti Vabariik taasiseseisvus anti lapsevanemale võimalus valida, mis keelt tema laps 3. klassis õppima hakkab. Valikus oli inglise, saksa ja vene keel. (Kala, Kukner, 1997)

Keila koolis sai väga populaarseks rahvatants. Tantsuklassidesse hakati lapsi võtma katsete alusel. 1997. aastal oli Keila Algkoolis 7 tantsuklassi. Direktor Hella Teemanti (LISA 2) toetusel osteti koolile 1986. aastal 12 komplekti Noarootsi rahvariideid. 1991.-1996. aastani hakati arvestama õpetajate kvalifikatsioone I –V järguni. Varsti asendati järgud

ametinimetustega: õpetaja-kandidaat, nooremõpetaja, õpetaja, vanemõpetaja, õpetaja-metoodik. (Kala, Kukner, 1997)

23. septembril 1990. aastal taastati pidulikult Keila Algkooli seinal olev mälestustahvel. Mälestustahvli katte eemaldasid Endel Kukner ja Rudolf Oja. Taastatud tahvel on koopia originaalist. Nõukogudevõimu ajal eemaldasid rahvuslikult mõtlevad inimesed parempoolse plaadi ja peitsid selle koolimaja pööningule liiva sisse. Sellega tagati tahvli säilimine. (Leht, 1995; Amor, s.a.)

Õppeaastal 1990/91 parandati ära kooli katus, taastati pööninguaknad, tehti korda söökla, värviti üle koolimaja, keldrikorrusest sai keelteklass, ehitati valmis trepp, mis viib kolmandale korrusele, asfalteeriti koolimaja ümbrus. 1995. aastal paigaldati koolimajja kiviparkett ja taastati trepiastmed. 1997. aastal valmisid ajakohased tualettruumid. (Kala, Kukner, 1997)

Kaja Saar, kes oli õppeaastal 1996/1997 kooli direktor hukkus 4. veebruaril 1997. aastal autoõnnetuses. Pärast seda asus Tiiu Pikpoom tööle direktori kohusetäitjana, 1. juunil 1997. aastal kinnitas linnavalitsus ta ametisse. (Amor, s.a.)

Alates õppeaastast 2003/2004 toimusid kõigi õpilaste tunnid samal ajal. Eelnevalt olid tunnid toimunud kahes vahetuses. Esimene vahetus algas 8.15 ja teine vahetus algas 12.05. (Amor, s.a.)

2005. aastal tähistas Keila Algkooli hoone 75. aastapäeva. (Amor, s.a.)

2007/2008. õppeaastat alustas traditsiooniline ühisaktus 1.septembril Keila lauluväljakul. Enne aktust asetasi abilinnapea Kaio – Allan Lainurm ja koolide esindajad Keskväljakul asuva hariduskivi juurde lilled. (Amor, s.a.)

2007. aastal võeti kasutusele e-kooli süsteem. (Amor, s.a.)

Keila Linnavolikogu võttis 31. augustil 2008. aastal vastu otsuse, et Keila Gümnaasium ja Keila Algkool tuleb üle anda Keila Hariduse Sihtasutusele. (Amor, s.a.)

2.2 Keila I Keskkool

Õppeaastal 1954/55 tekkis vajadus luua Keilasse keskkool. Keila Keskkooli (LISA 8) direktoriks sai Rudolf Oja (LISA 2). Koolis alustas tööd 29 õpetajat ja 477 õpilast (LISA 7). Algselt käidi koolis kolmes vahetuses. Järelaitamistunnid ja järeltööd viidi läbi koridorides või mõnes muus vabas ruumis. Õpilased, kes elasid kaugel, said ööbida internaadis. Kui kultuurimaja valmis siis sai endisest Haapsalu mnt. vallamajast/kultuurimajast sai kooli internaat (Kala, Kukner 1997)

Keila Keskkooli õppeedukuse parandamiseks tehti järelaitamistunde. Kaasati ka šeffõpilased (nad on tugiõpilased, kes on abiks õpilastele, et aidata neid õppimisega; T.O.R.E. - Noorteühing Tugiõpilaste Oma Ring Eestis)(Aunbaum, 2000). 1960. aastal lisati õppekavasse tootmisõpetus, mille eesmärgiks oli aidata kooli lõpetanud õpilased ettevõttesse tööle. Tunnis õpetati nii õmblemist, kudumist, põllundust kui ka aiandust. Tootmisõpetuse teiseks haruks püüti avada autoõpetuse eriala. Kooli taotlusel oli õpilastel võimalik saada klassivälise töö korras amatööriautojuhi ning kuduja-ketraja kutse. (Aunbaum, 2000; Kala, Kukner, 1997; Kukner, 2004)

Tänu Saue Aianduse, Harju KEKi (tegeleb kinnisvara arendamise ja haldamisega ning investeeringute juhtimisega) ja Keila Täitevkomiteele, kes olid koolile majanduslikult toeks, oli võimalik omandada aianduse, kaubanduse ja ehituse erialad. (Aunbaum, 2000)

1963. aastal alustati ainekabinettide süsteemi loomist, mille käigus pidid koolid arendama välja kabinetisüsteemi. Koolid pidid ise end varustama igasuguste ajakohaste ja spetsiifiliste vahenditega. Paljud õpilased olid harjunud töötama omas ruumis ja protesteerisid uuenduse vastu. (Kala, Kukner, 1997)

Õppeaastal 1966/67 hakati taotlema juurdeehitust. Lõpptulemusena kasvas koolimaja neljakorruseliseks. Juurde ehitati 15 klassiruumi ning avar söökla. Õppeaastal 1967/68 valmiski kauaoodatud juurdeehitus, mis ühendas kahte endist koolimaja. Kool oli kakskeelne – vene- ja eestikeelsete õppeklassidega. Seoses sellega tekkis ühiskoosolekutel, koondustel ja teistel üritusel keeleprobleeme. Kohapealsed pedagoogid algatasid koolide lahutamise. Kool jagunes kaheks – Keila I Keskkool (eesti õppekeelega) ja Keila II Keskkool (vene õppekeelega). (Aunbaum, 2000; Kooli arhiivi materjal)

14. septembril 1968. aastal avati kooli kõrvale ehitatud täismõõtmeline staadion(

Foto 7). Staadionil oli kaheksa jooksurada, kaheksa valatud kettaheite ja kuulitõukeringi, neli hüppepaika ja neli odaviskesektorit. (Aunbaum, 2000)

Foto 7. Staadioni avamispidu 1968. aastal. (Aunbaum; 2000)

1970. aastal oli õpilaste arv koolis kasvanud üle tuhande, mis tähendas seda, et tuli ehitada uus ja suur koolimaja (1975 aasta 3.oktoobril kolitigi uude koolimajja (Foto 8)). Uude koolihoonesse kolisid ainult 5.-11. klassi õpilased, nooremad jäid algkoolimajja ja käisid koolis edasi vahetustega. (Kala, Kukner, 1997)

Foto 8. Keila I Keskkoolihoone (Histrodamus 2010)

Kuna koolimaja ehitati üsna soisele alale, tekkis ümbruse kujundamisel kohe ka probleeme. Paljukannatanud kooliaed, mis oli vandaalide rüüstamisobjekt, likvideeriti. Tolleaegne kehalise kasvatuse õpetaja Ahti Leppik meenutab: „*Uue koolihoone valmides Põhja tänaval oli küll suupärane võimla olemasolu, kuid miinuseks oli see, et uues koolimaja asukohas puudus staadion ja üldse spordiväljakud. Koolihoone juurde planeeriti spordiväljak, mida peatselt ka rajama hakati.*“ (Aunbaum, 2000, 10)

Alates õppeaastast 1978/79 oli võimalik koolis õppida ka kaubandusklassis. 1978. aastal jagunes Keila I Keskkool kaheks. Algkooliosa nimetati Keila Algkooliks ja 5.-11. klass moodustasid Keila I Keskkooli. Õppeaastal 1995/96 nimetati Keila I Keskkool Keila Gümnaasiumiks. (Aunbaum, 2000)

Viimasel kooliaastal ENSV-s (1990-1991) loodi kooli reaalklass, arvutiklass, vähenes vene keele tundide arv, ajaloo programm uuenes, tähistati jõule, iseseisvuspäeva, emadepäeva, hõimupäeva ja hakkas välja kujunema ka valentinipäeva komme. Koolil oli olemas oma raamatukogu, lugemissaal. Koolivormi enam ei nõutud, pioneeritöö oli lakanud olemast ja hakati looma suhted Hollandi kooli Leerdami Cals Colleg'i vahel. (Kooli arhiivi materjal)

Esimesel õppeaastal, mis möödus Eesti Vabariigis (1991-1992) avati koolis humanitaarklass, võõrkeele tundide arv suurenes, keskkooli pääsemiseks pidi läbima katsed. Saksa, Rootsi ja Taaniga olid arenenud välja suhted, algas kauaoodatud õpilasvahetus Hollandi ja Rootsi kooliga. Ainealased vastamised ja kontrolltööd muutusid kohustuslikuks, suvetööle jäänud õpilased arvati sügisel koolist välja ja kasutati 10-pallilist hindamissüsteemi. Tähistati

Keila haridusloo 300. aastapäeva, toimus mälestuskivi avamine ja vilistlaskohtumine. (Kooli arhiivi materjal)

1992-1994. aastal tugines klassiväline tegevus õpilasomavalitsusele, Soome õpilastega läksid suhted aina paremaks, USAga tehti koostööd kunstiõpetuses. Eesti Vabariigi 75. aastapäeva tähistati näidendiga „Eesti iseseisvuse sünn“. (Kooli arhiivi materjal)

1994-2006. aastal kandis Keila I Keskkool Keila Gümnaasiumi nime. Samuti sai kool endale uue sümboolika ja koostati gümnaasiumi põhikiri. (Kooli arhiivi materjal)

1996-1998 toimusid koolis esimesed riigieksamid, ilmus „Sõnasepad“, tekkisid ka keelekontaktid Saksamaaga. Tähistati kooli 130. sünnipäeva, lapsevanemate nõukogu nimetati ümber hoolekoguks. (Kooli arhiivi materjal)

1998.-2000. aastal osaleti keskkonnaprojektis Saksamaal, Inglismaal ja Prantsusmaal. Loodi MTÜ Keila Gümnaasiumi Õpilasomavalitsus ja kooliraadio taas alustas tööd. Hakati koostama koolikroonikat, ilmuma hakkas Teataja ja pühitseti sisse uus koolilipp. Loodi kooliüritus „OMA NÄGU“. (Kooli arhiivi materjal)

2001/2002 õppeaastal tähistati kooli 135. aastapäeva. Toimus vilistlaste kokkutulek. Koolis hakkas töötama 1.klass. (Keila Kool)

Alates 2006. aasta jaanuarist kehtestas riik riikliku koolilõunatoetuse kasutamise alused. Keilas olevad lapsed jaotuvad vanusejärgi kolme rühma: 1) 1.-4. klassi õpilaste toit makstakse täieulatuslikult kinni, 2) 5.-9. klassi õpilased saavad osaliselt tasuta süüa, 3) gümnaasiumiõpilased peavad oma koolilõuna ise täieulatuslikult kinni maksma. (Keila Leht, 12.10.2007)

2.3 Keila Kool

2007. aasta septembrikuus otsustati Keila linnavolikogu istungil, et Keila Hariduse Sihtasutusele antakse üle oma eesmärkide täitmiseks Keila Gümnaasiumi kinnistu. (Matteus, 2007)

Tanel Mõistus, kes oli Keila linnapea, lubas, et lähiajal tuleb Keila koolides kasutusele elektrooniline õpilaspilet, mida saab kasutada lisaks õpilaspiletile ja raamatukogukaardile ka koolilõuna arvetuse hõlbustamiseks. (Keila Leht, 12.10.2007)

2007. aasta jaanuaris kinnitati Keila Hariduse SA (Sihtasutus) põhikiri ning see asutati 1. märtsil. (Keila Kool)

Keila Hariduse SA leiab, et kui Keilasse rajada parim kool võimaldab see 1) linna mainet kujundada, 2) suurendada ja kinnistada linna elanikkonda, 3) linna vaimuelu elavdada, 4) kohalikul omavalitsusel oma haldusala lastele pakkuda parimat haridust. (Keila Hariduse Sihtasutus, 9.11.2007)

23. novembril 2007. aastal tähistasid Keila koolid oma 140. aastapäeva. Samal ajal oli alanud juba uue koolimaja ehitamise protsess. Koolimaja pidi valmis saama 2009. aasta sügiseks. (Kroon, 2007)

18. detsembril võeti Keila linnavalitsuses vastu otsus, et Keila Hariduse Sihtasutuse alla ühendatakse Keila Gümnaasium, Keila Algkool ja Keila Ühisgümnaasium. (Matteus, 2007)

Keila Hariduse Sihtasutus seadis endile järgnevad ülesanded: 1) Teha parim väikelinnakool. 2) Õpilaskohtade arv uues koolis on 1100 õpilast. 3) Klassis õpib keskmiselt 26 õpilast, reserv on 30. 4) Kooli keskosas on valgusküllane aatrium. 5) Koolis õpivad 5.-12. klassi õpilased. 6) Koolis on kasutusel kabinetisüsteem. 7) Peasissepääs asub kooli põhja suunas. 8) Kooli territooriumil on erinevad spordisaalid ja väljakud. 9) Tagatud on liikumine ka liikumispuuetega lastele (invalift, kaldtee, wc-d). 10) Lisaks aulale on koolis auditoorium. 11) Kogu kooli kompleks töötab ühtse kiipkaardisüsteemiga. 12) On omaette ruum õpilasomavalitsusele. 13) Kõikides klassides on sidesüsteemid. (Matteus, 2008)

26. novembril 2008. aastal otsustas Keila Linnavalitsus lõpetada Keila Gümnaasiumi ja Keila Algkooli tegevuse ning ta andis Keila Hariduse Sihtasutusele edasi kõik vajalikud lepingud kooli pidamiseks. Õiguskantsleri Indrek Tederi arvates on seadusevastane. See, et Keila linn otsustas lõpetada munitsipaalkoolid ning delegeerida hariduse andmise sihtasutusele, see seab ohtu kodanike põhiõiguse – õiguse saada tasuta haridust. Peale pikka kirjavahetust ja selgitusi viidi sihtasutuse põhikirja sisse muudatusi ja sihtasutuse ning linna vahel sõlmiti leping, kinnitamaks, et sihtasutus on kohustatud andma Keila lastele tasuta haridust. (Matteus, 2008)

Keila Hariduse SA nõukogu otsustas, et uue kooli nimeks saab Keila Kool. Nime valiku puhul taheti leida kompromissvarianti, mis sobiks nii Keila Algkooli kui ka Keila Gümnaasiumi õpetajatele, õpilastele ja lastevanematele. Otsustati, et uus kooli nimi ei peaks viitama ühelegi endisele kooli nimele. Samas peaks aru saama, millist haridust kool pakub. (Keila Hariduse SA, 2009)

21. detsembril 2010. aastal avati uus koolihoone. Avamisel olid kohal Eesti president Toomas Hendrik Ilves, Harju maavanem Ülle Rajasalu ja 50 õpilast, kes esindasid oma klassi. President rõhutas oma kõnes järgnevat: *„Kool on see, mis on võimaldanud meil püsida rahvana. Kool on tõestus, et saame elada omal maal, kõnelda omaenda keeles, saada hariduse omaenda keeles, ilma kellegi teise juhtimiseta. See ongi iseseisvus. See kool on väga-väga ilus monument meie vabadusele ja meie iseseisvusele. Pean kiitma teid kõiki, kes te olete nii ettenägelikud olnud, et nii raskel ajal ja ilma igasuguse Euroopa Liidu toetuseta siiski olite nii visad, nii järjekindlad, et ehitasite endale ilusa kooli, uue vabaduse monumendi. Tegite seda, sest saite aru, kui oluline on haridus, kui oluline on haridus meie vabadusele ja iseseisvusele. Võtan mütsi maha kõigi nende tarkade, ettenägelike, mõtleivate inimeste ees, kes on nii palju pingutanud, et tuua siia uus vabaduse monument.“* (Keila Leht, 23.12.2010) Õppetöö algas uues koolihoones juba 10. jaanuaril 2011. (Semidor, 2010; Gnadenteich, 2010)

Kooli õpilased ja õpetajad moodustasid uue kooli juurest (Ehitajate tee 1) (Foto 9**Error! Reference source not found.**) vana kooli juurde katkematu keti. Sellega tähistati koolimaja kolimise algust uude koolihoonesse. Inimketi kaudu saadeti äsjavalminud uude majja koolipere tähtsaimad aarded - aabits, koolikell jne. (Semidor, 2010)

Foto 9. Keila praegune koolimaja. (Keila leht; 14.04.2013)

2011. aasta andmetel õppis Keila Koolis 1307 last 50 omavalitsusest. Kooliga samas hoones asus Keila muusikakool ja Harju maakonnaraamatukogu. (Gnadenteich, 2010)

2013. aasta 15. juunist sai Keila Kooli direktor Liivi Siim kinnitada, et kool ei pea enam igal uuel õppeaastal taotlema koolitusluba. Täpsemalt öeldes sai kool siis tähtajatu koolitusloa. (Keila Leht, 15.06.2013)

Keila Kooli õpilaste arv kasvab järk-järgult, sest kasvab ka Keila linna elanike arv kasvab. Keila Kool on Viimsi Keskkoolile õpilaste arvuliselt järgi jõudmas, mis tähendab seda, et Keila Kool on suuruselt teine kool Eesti Vabariigis. (Noor, 2015)

Keila linnavalitsus tellis Insenerteenuste OÜ-lt Keila Koolile uue staadioni projekteerimise. Uut koolimaja ehitades kaotas staadion oma rolli, sest koolimaja ehitati staadioniringi peale. Uus staadion ehitatakse samasse kohta, kus oli vana staadion. Staadionile on kavandatud ehitada 300-meetrine nelja jooksurajaga ring, 6-rajaline 100 meetri jooksurada, 110-meetrine tõkkejooksurada, kaugushüppekastid ning kõrgushüppeala. Samuti tuleb staadionile jalgpalliväljak, kuulitõukering, välikorvpalli- ja võrkpalliplats. (Keila Leht, 08.04.2016)

Alates 1. septembrist 2016 alustab kool tööd munitsipaalkoolina. Riigigümnaasiumi kandidaatide hulgas olles annab see Keila linnale paremad võimalused. Eesti riik kavandab maakondadesse riigigümnaasiume. Kuna Keila linn soovib, et ka tulevikus oleks Keilas gümnaasium, pidi linn erakooli omandivormi muutma munitsipaalkooliks. Õpilastele kooli omandivorm muutusi kaasa ei too. Õpetajate jaoks muutub nii palju, et nende töölepingud lähevad linna kätte. Kool nime muutmist ei vaja, sest Keila Kool on praeguse nimega tuntust kogunud ja koolil on välja kujunenud ka omad traditsioonid ja sümboolika. (Keila Leht, 04.03.2016)

21.-26. novembril 2016. aastal toimus vilistlaste kokkutulek. Nädala jooksul toimusid erinevad kontserdid, üritused ja näitused nii vilistlastele, õpilastele kui ka teistel huvilistele. Kõige tähtsam üritus leidis aset 26. novembril, kui toimus vilistlaskokkutulek. (Keila Leht, 09.09.2016)

3 TIINA VEISALUGA TEHTUD INTERVJUU METOODILINE KIRJELDUS

3.1 Uurimuse metoodika

Empiirilise osana tegi autor kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisaluga poolstruktureeritud kvalitatiivse süvaintervjuu.

Algatuseks tuli välja mõelda head küsimused, millega saaks intervjuueeritavalt võimalikult häid mälestusi lugejateni tuua. Intervjuu on poolstruktureeritud kvalitatiivne süvaintervjuu ja seda viidi läbi kaks korda. Esimest intervjuud salvestati diktofoniga ja pärast transkribeeriti. Teine intervjuu viidi läbi meili teel. Autor tõi lugejateni Tiina Veisalu mälestustest kõnekamad lood.

Autor küsis Tiina Veisalt tema CV-d, et täiendada oma intervjuul esitatavaid küsimusi. Saada teada tema kohta mõni huvitav fakt.

3.2 Eesmärk

Autoril oli tööd koostades kolm eesmärki. Kõik eesmärgid said täidetud.

Esimeses peatükis annab autor lugejale ülevaate ajast, kui Keila koolil polnud veel koolimaja. Teises peatükis on eraldi Keila koolide, Keila Algkooli, Keila I Keskkooli ja Keila Kooli ajalugu. Neljandas peatükis on välja toodud Tiina Veisalu kõnekamad mälestused. Sellega sai täidetud esimene eesmärk: teada saada rohkem oma kooli ajaloost.

Esimesest ja teisest peatükist saab lugeja ülevaate Keila haridusloost alates 1690 – 2017. aastani. Neljandas peatükis saab ülevaate kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisalu kõnekamatest mälestustest. Sellega sai täidetud teine eesmärk: Koondada kokku, juba kirja pandud ja kirja panemata Keila hariduslugu algusest-tänapäevani.

Neljandas peatükis tõi autor lugejateni kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisalu mälestustest kõnekamad lood. Sellega sai täidetud kolmas eesmärk: jäädvustada kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase mälestused.

3.3 Valimi moodustamine ja kirjeldus

Läbiviidud intervjuu on poolstruktureeritud kvalitatiivne süvaintervjuu. Poolstruktureeritud intervjuu on intervjuutüüp, mille puhul valmistatakse ette intervjuuplaan ja põhiküsimused. Kvalitatiivne tähendab seda, et autor toob lugejateni intervjueeritava nii öelda sügavad mõtted ja tunded. Süvaintervjuu puhul on oluline, et autor jõuaks intervjueeritavaga usaldusliku vestluseni ja paneks rõhku ka intervjueeritava emotsioonidele. (Lust, 2012)

Autor tegi intervjuu kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisaluga, kuna ta soovis ajalukku talletada Keila kooliga seotud inimese mälestused seoses tema elu ja kooliga. Tiina Veisalu osutus väljaalituks seetõttu, et autor soovis, et tal ei oleks enne intervjuu tegemist olnud intervjueeritavaga kokkupuudet.

3.4 Andmete kogumine

Autor hakkas käesoleva uurimistööga tegelema 20.12.2015. Töö autor tegeles kuni 14.11.16 aktiivselt iganädalaselt teoreetilise osaga. Alates 10.06.2016 hakkas autor tegelema esimese intervjuu küsimuste väljamõtlemisega. Esimene intervjuu Tiina Veisaluga toimus 19.10.2016. Intervjuu transkribeeriti ajavahemikus 24 oktoober-30 oktoober. Peale esimest intervjuud sai intervjueeritav kirjalikult transkriptsiooni, et seda vajadusel parandada. 8. novembril saatis Tiina autorile parandatud transkriptsiooni tagasi. Intervjuud analüüsiti november-detsember 2016. Autor võttis intervjueeritavaga uuesti ühendust 28.12.2016 küsides, kas talle sobib variant, et teine intervjuu toimub e-maili teel. 01.01.2017 saatis intervjueerija intervjueeritavale teise intervjuu küsimused e-posti teel. 06.01.2017 sai töö autor intervjueeritavalt e-posti teel intervjuuküsimuste vastused. 08.01.20217 lisas autor teise intervjuu vastused analüüsi. 15.01.017 andis autor oma uurimistöö eesti keele õpetajale Brita Rikkolasele ülevaatamiseks. 01.02.2017 sai autor Brita Rikkolaselt märkmetega töö tagasi. 4.-05.02.2017 tegi autor parandusi. 06.02.2017 saatis autor oma uurimistöö *summary* inglise keele õpetajale Eve Salmistule, kes selle üle vaatas ja parandusi tegi. 11.02.2017 sai autor taas Tiina Veisaluga kokku, et vaadata koos kogu töö üle ja teha paar parandust. 26.02.2017 on töö lõplikult valmis.

3.5 Analüüsi kirjeldus

Autor kasutas intervjuu analüüsimiseks kahte meetodit. Esimese meetodi puhul kirjutas autor kogu intervjuust kokkuvõtte. Kokkuvõttest saab lugeda Tiina Veisalu mälestustest alates sellest, kui ta hakkas õppima 1948. aastal Keila Mittetäielikus Keskkoolis kuni praeguse hetkeni. Teise meetodina kasutas autor empiirilise andmestiku võrdlemist teoreetiliste lähtekohtadega. Autor tõi esile empiirilise ja teoreetilise osa kattuvused ja lahknevused. Iga väite kohta on väljavõte teooriast ja tsitaat Tiina Veisalu intervjuust.

4 EMPIIRILISE OSA ANALÜÜS

Järgnevas kahes alapeatükis on välja toodud kaks intervjuu analüüsi. Esimene intervjuu on üldine kokkuvõte. Teises analüüsis on välja toodud teoreetilise osa ja intervjuu sarnasused/erinevused. Iga sarnasuse/erinevuse kohta on väljavõtte teoreetilisest osast ja Tiina Veisalu tsitaat. Tiina Veisalu kas toetas teoreetilise osa väidet või lükkas selle ümber.

4.1 Tiina Veisalu kui õpilane, vilistlane, õpetaja

Tiina Veisalu sündis 1. aprillil 1941. aastal Tallinnas. 9. märtsil 1944. aastal, kui Tiina oli viie aastane, sai maja, kus nad elasid, rünnakus pommitabamuse. Peale seda siirduti elama Keilasse ema vanemate juurde.

1. septembril 1948. aastal läks Tiina julge tüdrukuna, käes koduaiast korjatud lilled ja seljas ema õmmeldud sitsikleit, üksi kooli. Saalis oli väike aktus ja seejärel toimus esimene klassijuhatajatund. Tiina esimeseks klassijuhatajaks oli E. Väli. Sel ajal oli tavaline, kui klassis õppis 40-50 last.

Oli sõjaaeg ja paljud küüditati Siberisse, rahvas elas hirmus: keegi ei teadnud täpselt, mis juhtuma hakkab. Inimesi mõjutati vaimselt väga palju. Õpetajatele oli täpselt ette kirjutatud, mida nad tohivad rääkida. Kodudes kuuldi muidugi muid jutte ja meenutati Eesti aega.

Oli küllaltki karm aeg - ka õpilastele oli ette antud, mida nad teha tohivad ja mida mitte. Kõige enam mäletab Tiina seda, kui ta kümnendas klassis käis. Oli jõuluaeg, nad tõid klassiga oma klassiruumi pinkidele pisikesed kuuseoksad. Klassijuhataja teatas direktorile, millega nad hakkama olid saanud. Sellest tuli nii suur pahandus, et kolm õpilast visati lausa koolis välja.

Tiina mäletab ka häid asju: näiteks seda, kuidas nad klassiga kogusid raha lõpuekskursiooniks Karpaatidesse, seda, kuidas seitsmendas klassis sai esitatud „Väikeste luikede“ tants ja kuidas sai kultuurimajas salaja - peites end õpetajate pilgu eest - pidudel käidud. Kui keegi jäi siiski õpetajale vahele, järgnes sellele ka karistus. Põhiline karistus selle eest oli direktori käskkiri. Lisaks eelnevalt nimetatutele seikadele meenuvad Tiinale ka maskiballid, tantsukursused, spordivõistlused ja veel palju teisi üritusi.

Üldiselt oli Tiina väga aktiivne: ta käis Mustamäel suusatrennis, Kalevi ujulas ujumas, tegeles kergejõustikuga ja kinos ei tohtinud mitte ükski film nägemata jääda.

Õppimisega oli nii, et Tiina tegi alati ära matemaatikaülesanded ja andis need pärast teistele, et nad saaksid maha kirjutada. Lisaks sellele kirjutas Veisalu mõnele kodukirjandid valmis. Ta ei pidanud koolis kuigi palju pingutama, tal tuli kõik iseenesest välja. Üks kiituskiri tuli teise järel. Lisaks matemaatikale meeldis talle veel geograafia ja joonistamine.

Sel ajal kui Veisalu koolis käis, järelvastamiste süsteemi ei olnud. See tähendab, et kui keegi kontrolltöö ajal puudus, siis ta seda järgi ei pidanud tegema. Veerandihinnet selle tõttu ei alandatud. Kui aga kodukirjand tegemata jäi, saadi selle eest „1“. Spikerdamisega vahele jäädes oli töö hindeks „1“, seda parandada ei saanud. Spikerdati järgnevalt: rebiti õpikust lehti välja, piiluti sahtlitesse ja heideti pilk naabri töö peale.

Vahetunni ajal pidid kõik kahe kaupa koridorides ringi jalutama. Õpetaja seisis keskel ja jälgis kõiki. Seda meetodit kasutades oli võimatu vahetunni ajal kodutöid maha kirjutada.

Meenutades kokkutulekuid, siis Tiina kõige lemmikum kokkutulek on viimane, mis toimus vanas Põhja tänava majas, kuhu tulid kokku 1975.-2010. aasta lõpetajad. Sellel kokkutulekul oli juba nii, et seal oli lausa kolmest põlvkonnast peresid.

Tiina teadis juba viieaastaselt, et temast saab õpetaja. Suureks eeskujuks oli tema vanem õde. Kuna Tiinal oli tekkinud huvi, mis seal koolis õieti toimub, läks ta oma õega salaja kaasa. Ta peitis ennast suure maakaardi taha. Väike tüdruk jälgiski tundi nii, et keegi teda tähele ei pannud. Tiina ema naeris veel kaua „Said, mis tahtsid“.

Võrreldes praegust Keila Kooli süsteemi oma kooliaja süsteemiga, leiab Veisalu, et praegu on õpilastel palju suurem valik. Kõik saavad valida endale sobiva suuna, mida õppida soovivad. Halb pool tänapäeva kooli juures on see, et koole võrreldakse riigieksamite tulemuste põhjal. See on lubamatu, sest on koole, kes saavad valida oma kontingenti, aga enamus koole (sealhulgas ka Keila Kool) ei saa seda teha. Enamus koolid on nii-öelda tavakoolid, kus õpivad ümbruskonna lapsed.

Kui Tiina veel koolis käis, olid kasutusel suured papist tabelid ja tahvlid, kuhu sai kriidiga peale kirjutada. Kui klasside suurust võrrelda, siis tänapäeval on klassid väiksemad. Vanasti oli tavaline, kui klassis õppis 40-50 õpilast.

Sel ajal pidid lapsed koolis käies koolivormi kandma. Alguses pidid tüdrukud kandma musti põllesid ning seejärel pruune kleite valgete kraedega. Kuna õpilastele see ei meeldinud, siis hakkasid nad protestima. Nad said kusagilt musta riiet, millest õmmeldi kogu klassile ühesugused kitlid.

Tiina on olnud Keila Koolis nii õpetaja, direktori kohusetäitja kui ka õppealajuhataja. Kõige rohkem meeldib talle olla õpetaja. Põhjenduseks toob ta välja selle, et tal on vastutus oma klassi ees nii on ta iseenda peremees.

Algselt tahtis Tiina saada geoloogiks, aga kuna sel aastal, kui ta kooli lõpetas ei olnud selles valdkonnast vastuvõttu, otsustas ta minna Tallinna Pedagoogilisse Instituuti kunsti õppima. Pärast seda läks ta Tartusse kunstiajalugu õppima.

Kuna Tiinale meeldib reisimine, siis oma elu jooksul tahab ta ära käia veel Madagaskaril ja Uus-Meremaal.

Samuti on ta ka mõelnud sellele, et koolist on aeg koju pensionile jääda. Ta on mõelnud, et ehk ongi liiga kauaks kooli jäänud, kuid töö mittestatsionaarse osakonna õpilastega on väga meeldiv.

4.2 Empiirilise andmestiku võrdlus teoreetiliste lähtekohtadega

Järgnevalt on autor välja toonud aspektid, mis kattuvad või ei kattu teoreetilise ja empiirilise osana tehtud intervjuuga. Iga aspekti kohta on väljavõtte teoreetilisest osast ja Veisalu tsitaat või mõtisklus.

1930. aastatel oli kohustuslik kanda koolis kollase paelaga tumesinist vormimütsi. Mütsi külge kinnitati plekist romb, millel olid tähed „K A“. Tähed „K A“ on pärit sõnadest Kõrgem Akadeemia. Tüdrukud võisid kanda ka musta villast põlle. Täiendusklass pidi kandma siniseid kitleid. (Kondor, Kondor, 1996-1997) Tiina kinnitas, et ka tema kooliajal tuli koolivormi kanda: „*See oli see Venemaalt tulnud nõue: põlled ette! Need olid sellised mustad põlled. Mingi aeg tulid pruunid kleidid valgete kraedega. Siis veel neid kirju-ruudulisi kleite/seelikuid polnud. Meil tekkis protest, et ei taha neid kanda. Me võtsime kätte ja muretsesime musta riiet, mis oli väga popp värv. Emad aitasid meil õmmelda kõigile ühesugused kitlid, hästi taljes ja ilusate*

kraedega...Vormi juurde kuulusid ka sinised baretid, mida kippusime moekohaselt viltu pähe panema“.

Selleks et kool saaks osta uusi õppevahendeid, suurendada raamatukogu, korraldada ekskursioone ja veel palju muud, korraldati koolipidusid ja müüdi loteriid (Kondor, Kondor, 1996-1997). Tiina kinnitab ka seda väidet: „*Olime väga aktiivsed, tegime palju isetegevust. Me hakkasime korraldama pidusid, et koguda raha lõpuekskursiooniks...“*

1949. aastal, kui eestlasi hakati Siberisse küüditama saadeti Siberisse ka kolm Keila Kooli õpilast. Üldiselt oli karm kord. (Kondor, Kondor, 1996-1997). Tiina kinnitas seda. „*Vaimne mõjutamine oli tugev - õpetajad pidid rääkima seda, mida nõuti. Kodudes kuulsime aga muid jutte ja meenutusi "Eesti ajast". Sellest aga ei tohtinud väljaspool kodu rääkida. Vanemad elasid hirmus, teadmata, mis ees ootab ja keda küüditamine ootab. Ja see korduski 1949. aastal. Mäletan rongi loomavagunitega Keila jaamas seismas ja mustade kong- autodega veeti inimesi sinna. Majades olid ukSED lukus ja tuled kustutatud - hirmunult piiluti vahel välja...Hiljem levisid kuuldused nendest, kes olid ära viidud teele Siberi poole. Koolis sosistati, et ka mõned õpilased olid ära saadetud. Sellest avalikult aga ei räägitud. Kuulsin, et need olid vanematest klassidest ja see oli ka kõik. Hirm sulges kõigil suud! Tean, et vangistati ka poliitiliste anekdootide rääkimise eest - karistuseks 25+5 aastat!“*

Kui Vene Mittetäielik Keskkool ja Eesti õppekeeleka koolid ühendati 1951. aastal, tõi see endaga kaasa palju uus probleeme. Näiteks tekkis raskusi distsipliiniga, õhtupoolses vahetuses käivad õpilased tulid varem kooli ja rikkusid kooli mööblit ja teiste laste riideid. (Kala, Kukner, 1997) Kaudselt kinnitab seda ka Tiina: „*...temperamendid olid erinevad...teismelised poisid olid üldse väga kanged ja ütlemisi tuli ette. Eesti poisid õppisid rumalad vene sõnad selgeks ja vahel ka kasutasid neid.“*

Aineklasside kasutusele tulek tõi kaasa õpilaste protesti, sest nad olid harjunud töötama omas ruumis. Õpetajatel läks aga elu lihtsamaks.(Kala, Kukner, 1997) Seda väitis ka Tiina: „*...See oli väga huvitav aeg, õpetajale väga mugav, sa ei pidanud võtma kõiki asju kaasa ja minema iga tund erinevasse klassiruumi ja nii edasi. Aga õpilase seisukohast oli varem tore, kui oli oma koduklass, see oli sinu klass...“*

1986/87. aastal toodi kooli sisse ühiskasulikud töötunnid, millega seoses pidid õpilased korraldama kooliümbrust. (Kala, Kukner, 1997) Tiina kinnitab ka seda: „*Ühiskondlikult kasulik töö. Selle üle peeti täpset arvestust klassijuhatajate poolt. Üldiselt õpilased selle vastu ei olnud,*

kuid muidugi oli neid, kes "viilisid". Lõpuks oli vaja aga tundide arv täis saada. Kooli ümbruse koristamine kogu klassiga oli isegi tore, kui ilm ilus oli. Varem olid õpilased juba harjunud sellega, et ise klasse koristada, laudu pesta jne.“

Vastavalt sellele kas Eestis oli saksa või vene võim, muudeti ka kooli õppekava. Lisati juurde kas Saksamaa või Venemaaga seotuid tunde ja tähistati nende pühasid. Nende ajastutega käis kaasas ka see, et ei tohtinud paljusid pühasid tähistada. (Kala, Kukner, 1997; Kondor, Kondor, 1996-1997) Seda tunnistas Tiina ise ka: „...oli selline küllaltki karm aeg väga rangete nõudmistega, mida tohtis ja mida mitte... jõululaupäevaks kuuseoksad pinkidele...Me lihtsalt tööime pisikesed oksad ja panime pinkidele... Lõppes see sellega, et kolm õpilast visati koolist välja... Komsomoli surumine oli ka muidugi. Kutsuti ja mulle öeldi, et kui astud komsomoli siis saad Moskvasse Rahvamajandussaavutuste näitusele. See tekitas kohe protesti, loomulikult ma ei astunud. Pedagoogilises Instituudis õppides siiski pidin sinna astuma. Õppima minnes öeldi mulle, et kui ma komsomoli ei astu siis ma sisse ei saa ning pedagoogi ka minust ei saa.

Aastatel 1990 – 1992 loodi õpilastele võimalus, et nad saavad hakata õppima erinevates suundades: reaalsuund, humanitaar jne (Kooli arhiivi materjal). Tiina kinnitab ka seda väidet: „Erinevates suundades õppimise võimalusse suhtuti mitmeti. Osa õpilasi teadis kohe mida tahtis, paljud aga ebalesid ja oodati õpetajate suunamist. Populaarseks osutusid reaalklassid, sest arvati, et seal on kõige targemad, humanitaari valisid tihti need, kes lootsid, et seal on kergem. Üldklass oli siis nendele, kelle tulemused olid kesised, kuid tahtsid ikkagi keskkoolis õppida. Kutseõppeasutusi ei peetud populaarseteks. Neid jäi ka taasiseseisvunud Eestis järjest vähemaks.

2007. aastal võeti kasutusele e-kooli süsteem (Amor, s.a.). Tiina ütles selle kohta järgnevat: „E-kooli süsteemile üleminek tekitas algul õpetajates vastuseisu, oldi harjunud klassipäevikute süsteemiga, kus olid ka õpilaste andmed, kõik ained jne. Kõigil õpetajatel ei olnud ka veel arvuteid ja vanas koolimajas oli algul üks(2) arvuti õpetajate toa kõrvalruumis. Kõik sujus aga pikkamööda, täiustus ka e-kool, kadus kartus, et midagi kaotsi läheb(kustub).

Teoreetilises osas tõi autor välja selle, et õppeedukuse parandamiseks kaasati šeffõpilasi(Aunbaum, 2000). Intervjuuerides Tiina Veisalut tuli välja, et kui tema koolis käis, siis sellist asja ei olnud: „Ei, mina küll ei tea, et meil oleks mingid šeffõpilased olnud. Igaüks õppis ise. Seda ei saa ju šefluseks nimetada, kui tulime hommikuti mitmekesi koos kooli ja üks ütles, et jutusta, mis ajaloos oli. Kes oli jõudnud selle läbi lugeda, jutustas kooliteel seda ka

teistele... Järelevastamiste süsteemi ei olnud, kui puudusid kontrolltöö ajal, siis nii see järgi tegema ei pidanud, veerandihinnat selle tõttu ei alandatud. Kodukirjandi tegemata jätmise eest oli hinne „1“. Võibolla oli selline asi hiljem.“

1941. aastal, kui Saksamaa ja Nõukogude Liit sõdisid, oli raskusi õpilastele õpikute leidmises ja probleeme oli ka küttega, mille tõttu pidid lapsed tihtipeale külmades ruumides töötama. (Kala, Kukner, 1997; Kondor, Kondor, 1996-1997) Tiina lükkas selle väite ümber. *„Kütteprobleeme ei olnud, maja keldris oli keskküte, kus "onu" Kits kütmisega tegeles. Uks alla kütteruumi läks alt korruselt ja vahel piilusime meiegi sinna sisse. Õpikute ostmise toimus enne kooli algust koolimajast. Sealt tõime raamatud koju ja uudistasime neid. Ei mäleta, et õpikuid puudu oleks jäänud. Küll oli nende sisu väga "stalinistlik" - uut nõukogude korda ülistav.“*

KOKKUVÕTE

Uurimistöös „Keila Kool läbi aegade kauaaegse õpetaja ja teise lennu vilistlase Tiina Veisalu silmade läbi“ annab ülevaate Keila hariduse algusest kuni tänapäevani. Keila Kooli jaoks on olnud need aastad keerulised nii poliitiliselt kui ka majanduslikult.

„Hoolimata mitmest võimuvahetusest ning sellest tulenevatest muudatustest, olgu nad koolielu häirivad kui tahes, püsis kool ikka edasi oma põhiväärtuste ja tõdedega. Õpetati ja õpiti, kasvatati ja karistati – nii nagu ikka ja alati on koolis olnud. Kool oli ja jäi tarkuse – ning kultuurijagajaks.“ (Kondor, Kondor, 1997, 47)

Läbi viidud intervjuust selgus, et kui Tiina Veisalu koolis käis oli karm aeg. Rahvas elas hirmu all, keegi ei teadnud, mis juhtuma hakkab.

Samuti selgus, et kui Tiina Veisalu kümnendas klassis käis tõid nad jõuludel oma klassiga oma klassiruumi kuuseoksad pinkidele. Sellest tuli nii suur pahandus, et kolm õpilast visati koolist välja.

Intervjuu käigus tuli välja ka see, et koolis ei olnud järelvastamise süsteemi. Kui kontrolltöö ajal puuduti, ei pidanud keegi seda järele tegema. Veerandihinnet see ei mõjutanud.

Õpilased pidid vahetundides kahe kaupa koridoris ringi jalutama. Õpetaja seisis ringi keskel ja jälgis kõiki.

Sel ajal oli kohustuslik kanda koolivormi. Algusaegadel kandsid tüdrukud musti põllesid ning seejärel pruune kleite valgete kraedega.

Mida aasta edasi, seda paremad võimalused on Keila Kooli õpilastel koolis õppida. Enam pole probleemi ruumipuudusega, sellega et ruumis puuduksid aknad või hoopiski, et ruumid oleksid ebakvaliteetsed. Koolis on olemas moodne tehnika, mis muudab õpetajate ja õpilaste elu palju lihtsamaks.

SUMMARY

The aim of the research work „Keila School throughout the years through the eyes of a long-time teacher and a graduate of the second year Tiina Veisalu“ is to provide an overview of the education in Keila from the beginning until nowadays. These years have been difficult to Keila School, both politically and economically.

„Despite a number of changes in power and the resulting transformations, be they so interfering with school life no matter how , the school still remained on its core values and truths. They were taught, educated and punished - just like always and had ever been in the school. The School was and remained the distributor of wisdom and culture.“ (Kondor, Kondor, 1997, 47)

According to the conducted interview it turned out that the time when Tiina Veisalu went to school was very difficult. People lived under fear, no one knew what was going to happen.

Also turned out that when Tiina Veisalu studied in the tenth grade, she and her classmates brought spruce branches on the classroom benches. And out of that came a huge trouble due to what three students were expelled.

During the interview also came out the fact that the school did not have the test redoing system. If somebody missed the school during the test then no one had to redo it. A quarter grade was not affected by it.

During the breaks students had to walk in pairs around the hallway. A teacher was standing in the middle of the circle and watched everybody.

It was compulsory to wear school uniform at that time. In the early days girls wore black aprons and thereupon brown dresses with white collars.

Now, from year to year there are better possibilities for Keila School students to learn. There is no longer a problem with the lack of space. There does not exist such a problem that there are no windows in the classroom or the rooms are substandard. There are modern technical appliances at the school that make teachers and students lives much easier.

KASUTATUD ALLIKAD

- Amor, E. (s.a.) *Keila Algkooli Kroonika 1995/1996 – 1997/1998*.
- Amor, E. (s.a.) *Keila Algkooli Kroonika 2002/2003 – 2005/2006*
- Amor, E. (s.a.) *Keila Algkooli Kroonika 2006/2007 – 2007/2008*
- Amor, E. (s.a.) *Keila kooli ajalugu*.
- Aunbaum, K. (2000). *Keila I Keskkool 1961-1984*. Keila. (Gümnaasiumi lõputöö).
- Gnadenteich, U. (2010, 21 detsember). Galerii: Keila kool kolis uude majja. [2016, veebruar 1]
- <http://tallinncity.postimees.ee/360883/galerii-keila-kool-kolis-uude-majja>.
- Histrodamus. (2010). Keila Gümnaasium. [2016, veebruar 1]
- http://www.histrodamus.ee/?event=Show_event&event_id=4040&layer=241&lang=est#4040
- Kroon, K. (2007). Kool tähistab sünnipäeva. *Keila Leht*, 8, 1.
- <http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=23119/tervik1123.pdf>
- Kala, H., Kukner, R. (1997). *Keila kooliloost: kogumik pühendatud Keila kooli 130. Aastapäevale*. Keila.
- Keila Hariduse SA. (09.11.2007). Keilasse parima kooli rajamis plaanist. *Keila Leht*, 6, 2.
- <http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=22771/tervik1109.pdf>
- Keila Hariduse SA. (2009). Keila uue kooli nimeks saab Keila Kool. *Keila Leht*, 2, 3.
- http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=31574/tervik_0116.pdf
- Keila Leht. (12.10.2007). Mida tähendab tasuta koolitoit? *Keila Leht*, 2, 2.
- <http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=22381/tervik1012.pdf>
- Keila Leht. (23.12.2010). Keila Kool alustab tööd uues koolimajas. *Keila Leht*, 41, 1.

http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=46168/tervik_1223.pdf

Keila Leht. (14.04.2013). FOTOD: Keila lennundushuvilisel mehel on ilus hobi. [2016, mai 1]

<http://eesti.elu.delfi.ee/harjumaa/elu/fotod-keila-lennundushuvilisel-mehel-on-ilus-hobi?id=65961214>

Keila Leht. (15.06.2013). Tibusid loetakse sügisel: Keila Kool sai tähtajatu koolitusloa. [2016, juuni 9]

<http://eesti.elu.delfi.ee/harjumaa/elu/tibusid-loetakse-sugisel-keila-kool-sai-tahtajatu-koolitusloa?id=66289104>

Keila Leht (04.03.2016). Keila Koolist saab munitsipaalkool. *Keila Leht*, 9, 2.

http://www.keila.ee/documents/179240/10237794/tervik_0304_2016.pdf/a82a3202-9f6f-45fb-9b10-44ca91eedcfc

Keila Leht. (08.04.2016). Kooli juurde tuleb uus staadion. *Keila Leht*, 14, 2.

http://www.keila.ee/documents/179240/10237794/tervik_0408_2016.pdf/b038610f-9674-42a8-8b70-b6a3a5e52680

Keila Leht. (09.09.2016). Tähelepanu – vilistlaste kokkutulek!. *Keila Leht* 1, 5.

http://www.keila.ee/documents/179240/10237794/tervik_0909_2016.pdf/6412f19f-3a9a-40c7-be4c-386a21502dff

Keila Kool „Valitud fakte Keila kooliloost“ [2016, september 25]

<http://www.keilakool.ee/keila-kooli-lugu>

Kondor, H. ja Kondor, R. (1996-1997). *Keila Kool aastatel 1940-1950*. Keila. (Gümnaasiumi lõputöö.)

Kooli arhiiv materjal

Kukner, R. (2004). Õpime elule. *Keila gümnaasiumi 50. aastapäevaks*. Kirjastus Argo. Saku: Rebellis.

- Lahesalu, L. (1973). *Keila minevikust*. Tallinn.
- Leht, V. (1995, detsember 15). Saagem tuttavaks – Keila Algkool. *Õpetajate Leht*, 8-9.
- Lust, M. (2012) Mis on intervjuu?. [2016, juuni 10] [PowerPoint]
<http://www.slideshare.net/MaiaLust/intervjuu>
- Matteus, D. (2007). Keila hariduskorraldust ootavad ees muutused. *Keila Leht*, 1, 1.
<http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=22238/leht05oktv%25e4ike.pdf>
- Matteus, D. (2007). Algavad ettevõtmistused koolide ühendamiseks. *Keila Leht*, 12, 5.
<http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=23544/tervik1221.pdf>
- Matteus, D. (2008). Keila haridus küsimused ja vastused. Parima väikelinnakooli lähteülesanne. *Keila Leht*, 6, 5.
http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=24376/tervik_0208.pdf
- Matteus, D. (2008). Keila lapsed saavad ka edaspidi tasuta haridust. *Keila Leht*, 29, 5.
http://web.keila.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=27401/tervik_0815.pdf
- Mägi, T. ja Kalle, K. (1990). *Keila Kool ajavahemikus 1930-1940*. Keila. (Gümnaasiumi lõputöö.)
- Mägi, T. ja Kalle, K. (1991). *Keila Kool aastatel 1920-1930*. Keila. Gümnaasiumi lõputöö.
- Noor, A. (2015). Keila Kool kasvab jõudsalt. *Keila Leht*, 3, 6.
http://www.keila.ee/documents/179240/5892015/tervik_0123.pdf/0ff10f7b-4410-4c2d-b64d-1cde752d98cd
- Parv, A.; Radusepp, A. ja Käbal, E. (1998-1999). *Keila Kool aastatel 1950-1960*. (Gümnaasiumi lõputöö) Keila.
- Semidor, K. (2010). Keila Kool alustab tööd uues koolimajas. [2016, veebruar 4]
<http://koolielu.ee/info/readnews/71466/keila-kool-alustab-tood-uues-koolimajas>

LISA 1. KEILA UUE KOOLIMAJA PÜHITSEMISE KAVA

Keila uue koolimaja pühitsemise

KAVA

21.septembril 1930.a. kell 2 p.l.

I

Avamine

1.Ehituskomisjoni esimehe J.Berg-Grünfeldi avakõne.

II

Vaimulik osa

1.Koorilaul "Palve"

2.Üldlaul

Omal viisil 229

Oh võtkem Jumalat	See armas jumal nüüd
Suurt, südamest nüüd kiita,	Ka võtku muret kanda,
kes suuri asju teeb,	Meil rõõmsaid südameid
Ja temale au näita,	Ja kallist rahu anda.
Kes emahust ju	Ta pidagu meid ka
Meil teinud palju head,	Siin üles armsasti,
Ja praegu hoidvad veel	Ja võtku häda käest
Meid tema armu käed.	Meid päästa heldesti

Au õngu Isale, Mu suure Jumalale, Ja tema Pojale, Mu au-
kuningale, ja Pühal Vaimul ka, Kolmainul algusest, Kes oli,
nüüdki on, Ja jääb ka igavesti.

3.Prof.H.B.Rahamägi kõne.

4.Üldlaul

Viisil: Jeesus, Önnistegija. P.161

Igavene mälestus Vaenuväljal	Igavene mälestus Kangelaste kün- gask-tele.
langenuile, Aateilma lõpmatus	Kodu kaunim pühadus Tulevaille põl- vedele,
Loitus lahti läinud neile.	Tuleviku kindlustus,
Kroon neil hiilgab surmasuus,	Igavene mälestus,
Igavene mälestus,	Igavene mälestus,
Igavene mälestus,	Igavene mälestus,
Valus murtud südamele,	Mis ei kustu aja käras,
Ennastsalgav armastus.	Mis ei kao surmasuus.
Tõmba teda okastele,	Ega luitu päiksesäras.
Püha aatevaimustus,	Võimetu siin unustus.
Igavene mälestus.	Igavene mälestus.

5.Piiskop J.Kukk kõneleb ja pühitseb koolimaja, mis
ühtlasi vabadussõjas langenute mälestusmärk.

6.Koorilaul "Kiituselaul"

7.Õpetaja A.Köögardal peab palvet

8.Õpilaste koorilaul "Palve"

9.Üldlaul

viisil:Sull^s sull,Jehoova tahan laulda.P.152

Jehoova,oma vägev käsi,Nüüd õnnistades välja siruta,

Oh nägemata vaimuvägi,Uut hoonet kata oma tiivaga.

Et ta ei langeks tuleleekides,Ja kindlalt seisaks kõuemarudes.

Siis aita,et siin majas elaks Vaim,mis Su püha meele järele,

Et Sinu elav sõna kõlaks Ka nende seinte vahel rohkesti,

Ja tule ise vaimutulega Ka selle maja sisse elama.

Oh aita,et üks usklik sugu Kord välja võrsuks nendest müüridest,

Kes pühast elust peab lugu Ja taeva poole püüab südamest

Et müüri ümber ennast põimivad Kui pärjad mälestused pühamad.

III

Tervitused

1.Koorilaul"Kaunistagem Eesti kojad"

2.Vabariigi valitsuse esitaja tervitus

3.Hümn:"Mu isamaa mu õnn ja rõõm"

4.Tervitused ja õnnesoovid.

K.-Ü.Külvaja trükk,Keilas

LISA 2. DIREKTORID LÄBI AEGADE

Kustas Ampel – Keila vallakooli juhataja 1867 - 1886

Kustas Väljamäe – Keila vallakooli juhataja 1887 - 1893

Kustav Laurentius – Keila vallakooli juhataja 1893 – 1893

Heinrich Maksim – Keila vallakooli juhataja 1896 – 1899

Hans Kristjuhan – Keila vallakooli juhataja 1899 – 1914

Hendrich Treufel – Keila Eahvahariduse Seltsi III järgu Erakool 1907 – 1911

Semjon Pekarski - Keilaskoje Pravitelstvennoje Utšilištše 1912 – 1914

Ekvire Sillenbergh – Keila vallakooli juhataja 1914 – 1915

Olga Michelson – Keila vallakooli juhataja 1915 – 1916

Marie Bulvin - Keilaskoje Pravitelstvennoje Utšilištše 1915 - 1917

Liidia Bachmann – Keila vallakooli juhataja 1916 – 1917

Alla Neumann – Keila vallakooli juhataja 1917 – 1919

Hans Laagus – Keila Kõrgema Rahvakooli juhataja 1918 – 1919

August Käomägi - Keila Kõrgema Rahvakooli juhataja 1919 - 1920

Konrad August Brehm (Preem) - Keila Algkooli juhataja aastatel 1920 – 1943

Aleksander Rebassov - Keila Mittetäieliku Keskkooli (Keial Algkooli) direktor 1944 - 1947.

Rudolf Oja - Keila Mittetäieliku Keskkooli (Keila Algkooli) direktor 1947 – 1978

Samuel Mäe (1927-1990) - Keila Keskkooli direktor 1956 – 1961

Endel Kukner (1924-1995) - Keila I Keskkooli direktor 1961 – 1984

Andris-Leons Selg - Keila I Keskkooli direktor 1984 – 1994

Helgi Ansip – Keila Algkooli direktor
1978 - 1985

Ants Vospert - Keila Gümnaasiumi
direktor 1996 – 1998

Hella Teemant – Keila Algkooli
direktor 1985 – 1991

Kaider Vardja - Keila Gümnaasiumi
direktor 1998 – 2001

Sirje Raagmets – Keila Algkooli
direktor 1991 – 1995. a. 1. aprill

Liivi Prink - Keila Gümnaasiumi
direktor 2001 – 2006

Kaja Saar – Keila Algkooli direktor 1.
juun 1995 – 4. veebruar 1997

Marju Kão - Keila Gümnaasiumi
direktor 2006 – 2008

Tiiu Pikpoom – Keila Algkooli
direktor 1. juuni 1997

David Rebane - Keila Kooli direktor 2009 – 2009

Gled-Airiin Saarso - Keila Kooli direktor 2009 – 2012

Liivi Siim - Keila Kooli direktor 2012 – 2016

Mait Tõitoja – Keila Kooli direktor 2017 - ...

LISA 3. KEILA ALGKOOLI 6-9. KLASSI LÕPUTUNNISTUS
ÕPPEAASTAL 1939/40

Õppeained				Edasisõudmine õppetunais		
	I poolaastal	II poolaastal	Ülakohtuvote			
1. Eesti keel	hea -	4	4	Katsumine	väga hea	5
2. Usund	väga hea	4	4	Hoolsus	väga hea	4
3. Kodulugu	-	-	-	Puudunud	-	puetva.
4. Matemaatika	hea.	4	4	Hilinenud	-	korda.
5. Loodusõpetus ja tervishoid	hea.	4	4	Koolitöö algab õppeaasta		
6. Maateadus	hea.	4	4	II poolal 8. jaanuaril 19. 40 a.		
7. Ajalugu ja kodanikuõpetus	hea.	4	4	Klassijuhataja	Sten	
8. Joonistamine	heade	3	3	Õpilase vanema või hoolajaga allkiri	Sten ja W. Raj	
9. Tööõpetus	heade	3	3	Otsus kehtetud:		
10. Laulmine	väga hea	5	5	Välisse	1	klassi.
11. Võimlemine	heade	4	4	Jätkatakse	-	klassi teiseks aastaks.
12. Kirjatehnika	-	-	-	Matemaatika õppelisse		
				Otsus sihtselt:		
				</		

LISA 4. SEITSMEKLASSILISE KOOLI LÕPUTUNNISTUS

AASTAL 1946

EESTI NSV HARIDUSMINISTEERIUM SEITSMEKLASSILISE KOOLI LÕPUTUNNISTUS

Selle tunnistuse omanik _____
sünd. 28. dets. 1930 a., õppis 12. sept. 1939 a.
kuni 14. juunini 1946 a. Keila linnas
Seitsmeklassilises koolis, mille kursuse ta lõpetas, omandades sellega seitsmeklassiliste koolide lõpetanuile kehtivate seaduste ja määrustega ettenähtud õigused.

_____ käitumine oli väga hea
ja tema teadmisi ja oskusi õppeaineis hinnati järgmiselt:

Eesti keel	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Vene keel	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Võõrkeel (_____ keel)	<u>rahuldav</u>	(<u>3</u>)
Ajalugu	<u>rahuldav</u>	(<u>3</u>)
Konstitutsioon	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Matemaatika	<u>rahuldav</u>	(<u>3</u>)
Loodusõpetus	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Maateadus	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Füüsika	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Keemia	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Joonistamine ja joonestamine	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Tööõpetus	<u>hea</u>	(<u>4</u>)
Laulmine	<u>väga hea</u>	(<u>5</u>)
Kehaline kasvatus koos sõjalise ettevalmistusega	<u>väga hea</u>	(<u>5</u>)

Keilas 15. juunil 1946 a.

Nr 151.

Kooli piser

Direktor.

Õppenõukogu liikmed:

A. Saar hüüda

Õppenõukogu sekretär:

E. Kõrre
7. Kõrre
Elav

LISA 5. SEITSMEKLASSILISE KOOLI LÕPUTUNNISTUS AASTAL 1954

ЭСТОНСКАЯ ССР
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ

СВИДЕТЕЛЬСТВО

ОБ ОКОНЧАНИИ СЕМИЛЕТНЕЙ ШКОЛЫ

Крикис Урве Августовна, которо й..... выдано
 настоящее свидетельство, род..... 28 апреля..... 1940 г., обучал ась.....
 с 1 сентября..... 1951 г. по 3 июня..... 1954 г.
 в..... Кийлаской семилетней школе.....
 (наименование школы)

....., курс VII класса которой она окончила с при-
 своением ей прав, предусмотренных существующими законами и постано-
 влениями для окончивших семилетнюю школу.

Крикис Урве..... при отличном поведении
 обнаружила следующие знания и навыки:

по эстонскому языку	посредственно (3)
по русскому языку	посредственно (3)
по иностранному языку	
(английский)	посредственно (3)
по истории	посредственно (3)
по Конституции СССР	посредственно (3)
по арифметике	посредственно (3)
по алгебре	хорошо (4)
по геометрии	хорошо (4)
по биологии	хорошо (4)
по географии	посредственно (3)
по физике	посредственно (3)
по химии	хорошо (4)

Кийла..... 5 июня..... 1954 г.
 № 4

Печать школы

Директор школы: *Reidla*

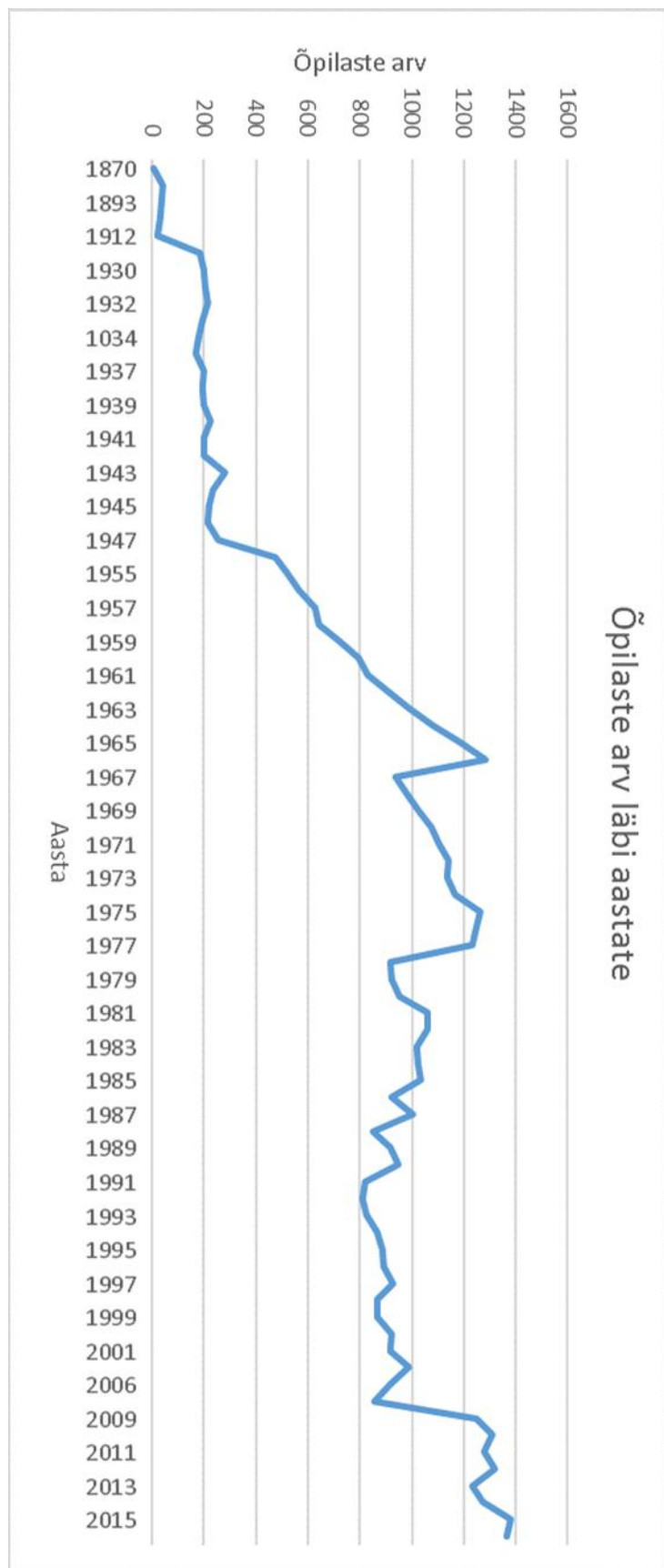
Учителя: *E. P. H. J. Kruusing, V. Laanemäe, E. Põlle, J. Kruusing, V. Laanemäe, E. Põlle*

LISA 6. TÄIENDUS TUNNISTUSEL „ÜLE VIIDUD JÄRGMISESSE KÜMNE AASTAKUSSE“ KANTUD TUNNISTUSELE KLASSIJUHATAJA AKSEL TELGMAA POOLT KLASSIKOKKUTULEKUL 1969. AASTAL

O p e a r n e d	E l a s i i f i k a a d m i n e õ p p e a r n e i s					
	I vee- rand	II vee- rand	III vee- rand	IV vee- rand	Aasta- hinne	Eksam- hinne
1. Eesti keel suuline kirjalik	4	4	4	3	4	
2. Kirjandus ja kirjan- duslik lugemine . .	4	5	5	5	5	4
3. Vene keel suuline kirjalik	4	4	3	4	4	4
4. Ajalugu	3	3	3	3	3	4
5. NSVL. Konstitutsioon	4	4	5	5	5	5
6. Arithmeetika . . .						
7. Algebra	4	5	4	4	4	5
8. Geomeetria	4	4	4	4	4	5
9. Trigonomeetria . .						4
10. <i>inglise</i> keel . . .	3	4	4	4	4	
11. Bioloogia						
12. Geograafia	5	5	5	5	5	5
13. Füüsika	4	4	4	4	4	
14. Astronoomia . . .	4	5	5	5	5	5
15. Keemia						
16. Psühholoogia . . .						
17. Joonistamine . . .						
18. Joonestamine . . .						
19. Laulmine						
20. Kehaline kasvatus	5	3	3	3	3	
21. Kirjatehnika . . .	5	5	4	5	5	
22. Tööõpetus	5	5	5	5	5	
23. <i>kümn. aeg</i>	5	4	3	5	4	

Hoolisus	I õppe- veerandil	II õppe- veerandil	III õppe- veerandil	IV õppe- veerandil
Käitumine	4	5	4	5
Klassijuhataja allkiri	<i>Kõiged õppesühtlused on heakskiidetud.</i> <i>Õpetaja: S. Kõivumägi</i>			
Lapsevanema või hoolidaja allkiri	<i>Käsi</i> <i>14.06.69.</i> <i>AS.</i>			
Aasia lõppkokkuvõtte ja märkused (viitakse üle järgmise klassi, antud suvetöö, järelksam, jäetakse samasse klassi teiseks aastaks, välja heidetud)	<i>Kõik õppesühtlused on heakskiidetud.</i> <i>Õpetaja: S. Kõivumägi</i>			
Olusis sügise	<i>(Kooli direktor)</i> <i>Kooli direktor</i>			

LISA 7. ÕPILASTE ARV LÄBI AASTATE

LISA 8. KEILA KOOLID LÄBI AJA

